

**Zagadnienia edukacyjne dla uczniów na czas odwołania
zajęć szkolnych przez MEN LO w Nowym Żmigrodzie
przedmioty: Historia, Wiedza o społeczeństwie nauczyciel
mgr Łukasz Mikulski**

Klasa I b- Historia

X tydzień 18 V- 22 V 2020

Temat: Droga ku wspólnej Europie

Zagadnienia:

1 Początki integracji europejskiej

- 1950 Plan Schumana francuskiego ministra spraw zagranicznych, który proponował zawarcie porozumienia między RFN a Francją w celu wspólnego wydobycia węgla i stali

-18 IV 1951 Europejska Wspólnota Węgla i Stali, EWWIS porozumienie zawarte w Paryżu między 6 państwami, Francją, Belgią, Holandią, Luksemburgiem i Włochami, układ wszedł w życie 1952

2 Traktaty rzymskie

- 25 III 1957 Podpisały je Francja RFN, Belgia, Holandia, Luksemburg i Włochy na ich mocy utworzono europejską Wspólnotę gospodarczą (EWG) a także Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom) w ten sposób powstał wspólny rynek dla państw członkowskich

- 1965 Traktat o fuzji utworzenie jednej komisji dla trzech wspólnot EWWIS, EWG i Euratom nastąpiło w ten sposób ujednoczenie pod względem organizacyjnym przez wprowadzenie Komisji wspólnot Europejskich, jako głównego organu decyzyjnego

- 1973 Rozszerzenie Wspólnot europejskich o Wielką Brytanię, Danię i Irlandię

- 1979 Odbyły się pierwsze bezpośrednie wybory do Parlamentu Europejskiego

- 1981 Przystąpienie Grecji

- 1985 Układ z Schengen (Luksemburg) zawarto porozumienie o stopniowym znoszeniu kontroli granicznej, Belgia, RFN, Holandia, Francja, Luksemburg

- 1986 przystąpienie do wspólnot Hiszpanii i Portugalii
- 7 II 1992 Traktat z Maastricht (Holandia) powołanie do życia Unii europejskiej opartej na 3 filarach: gospodarczym, spraw zagranicznych i bezpieczeństwa, oraz sprawiedliwości i spraw wewnętrznych
- 1 XI 1993 Traktat z Maastricht zaczął obowiązywać
- 1 V 2004 Polska stała się członkiem UE

Podręcznik str. 270-274

T: Przemiany społeczno-kulturowe lat 60

Zagadnienia:

1 Sobór Watykański II

- Papież Jan XXIII zwołał Sobór, który obradował w Watykanie w latach 1962-1965 przeprowadził on szereg reform w kościele katolickim, nabożeństwa zaczęto odprawiać w językach narodowych, w trakcie ich trwania kapłani odwróceni byli twarzą do wiernych (wcześniej do ołtarza). Rozpoczęto także dialog z innymi religiami prawosławiem i judaizmem

2 Bunt studentów

- Środowiska studenckie ulegały wpływom różnych ideologii, marksizmu, anarchii, maoizmu, sprzeciwiały się także prowadzeniu wojny w Wietnamie do największych zamieszek doszło w maju 1968 na terenie Francji

3 Rewolucja obyczajowa

- Powstawanie subkultur młodzieżowych np. hipisi nazywani też, jako dzieci kwiaty odrzucali powszechnie obowiązujące normy w społeczeństwie min. Przymus państwowy, hierarchię społeczną

- Pacyfiści przeciwnicy wojny organizowali demonstracje antywojenne

- Rewolucja seksualna zanik norm moralnych popularne stały krótkotrwałe i niezobowiązujące związki, co przyczyniło się w dużej mierze do zaniku tradycyjnego wzorca rodziny

- 15-18 VIII 1969 Festiwal Woodstock zgromadził ok. 500 tys. osób wystąpiły na nim takie gwiazdy jak: Janis Joplin czy Jimi Hendrix

4 Walka z segregacją rasową

- Martin Luther-King obrońcą praw Afroamerykanów z jego inicjatywy zorganizowano 1963 w Waszyngtonie marsz, w którym wzięło udział ok. 200 tys. Osób
- 1964 W USA zniesiono segregację rasową, w tym samym roku pastor Martin Luther King otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla

Podręcznik str. 300-305

Klasa I b- Wiedza o społeczeństwie

X tydzień 18 V- 22 V 2020

Temat: Polskie szkoły wyższe

Zagadnienia:

1 Organizacja studiów-system boloński

- 19 VI 1999 Deklarację bolońską podpisało 29 państw w tym także Polska, wprowadziła ona trzystopniowy system szkolnictwa wyższego:

I stopień- studia licencjackie-inżynierskie, umożliwiają na przestrzeni 3 lat studiów zdobycie tytułu zawodowego licencjata, ewentualnie inżyniera, stwarzają możliwość kontynuowania nauki na studiach magisterskich

II stopień studia magisterskie, 2 letni cykl nauki dający możliwość uzyskania tytułu magistra

III stopień studia doktoranckie

- Etap studiowania przez okres 3-4 lat kończące się uzyskaniem stopnia naukowego doktora

2 Wybór kierunków studiów

- Egzamin maturalny jest przepustką na studia wyższe
- Kierunek studiów powinien być ściśle związany z zawodem, który chcemy wykonywać

3 Zasady przyjmowania kandydatów na studia wyższe

- Uczelnie wyższe w większości przypadków biorą pod uwagę wynik egzaminu maturalnego
- Na temat funkcjonowania uczelni a także znajdujących się tam wydziałów oraz kryteriów naboru na określone kierunki studiów można znaleźć w publikowanych informatorach lub na stronach uczelni

Podręcznik str. 166-171

Klasa I a- Historia

X tydzień 18 V- 22 V 2020

Temat: Próby zjednoczenia Królestwa Polskiego

Zagadnienia:

1 Tendencje zjednoczeniowe

- Dążenie do zniesienia barier celnych między dzielnicami Polski
- Podział państwa Piastów na oddzielne księstwa osłabił je militarnie i gospodarczo
- 1253 Kanonizacja biskupa Stanisława, kult św. Stanisława wzmocnił tendencje zjednoczeniowe
- Walka o Kraków między Przemysłem II księciem Polski a Wacławem II królem Czech
- 1291 Objęcie stolicy senioralnej w Krakowie przez Wacława II
- 1294 Opanowanie przez Przemysła II Wielkopolski a także Pomorza Gdańskiego, połączenie tych dwóch dużych księstw wzmocniło jego starania w Stolicy Apostolskiej o uzyskanie pozwolenia na koronację królewską
- 8 II 1296 Zamordowanie Przemysła II w Rogoźnie (prawdopodobnie z polecenia Brandenburczyków, obawa przed utratą Pomorza

- Rywalizacja o władzę po śmierci Przemysła II między księciem śląskim Henrykiem Głogowskim a księciem kujawskim Władysławem Łokietkiem
- Henryk Głogowski otrzymał zachodnią część Wielkopolski natomiast Władysław Łokietek zachował Pomorze Gdańskie i główne grody Wielkopolski
- 1299 Bunt możnowładców wypędzenie Łokietka z Wielkopolski
- Opanowanie Wielkopolski przez Wacława II
- 1300 Koronacja Wacława II na króla Polski

Podręcznik str. 291-293

Temat: Odrodzenie Królestwa Polskiego

Zagadnienia

1 Rządy Władysława Łokietka 1306-1333

- Narastanie opozycji wobec rządów Wacława II (obsadzanie urzędów przez dostojników czeskich i niemieckich)
- IX/X 1304 Powrót do Polski Władysława Łokietka pomocy zbrojnej udzielili mu Węgrzy, odzyskanie ziemi sandomierskiej
- 1305 Śmierć Wacława II a w 1306 jego syna Wacława III położyła kres rządów dynastii czeskiej w Polsce
- 1306 Wkroczenie Władysława Łokietka do Małopolski, zajęcie Krakowa podjęcie dzieła scalenia ziem polskich
- 1308 Opanowanie Pomorza Gdańskiego przez Brandenburczyków, opór stawili się załogi grodu gdańskiego, wierne Łokietkowi dowodzone przez sędziego Boguszę, zwróciły się one o pomoc do Krzyżaków, którzy po wypędzeniu Brandenburczyków zajęli ich miejsce
- 1311/1312 Bunt wójta Alberta wystąpienie mieszczan Krakowa przeciwko Łokietkowi, przyczyna był spór o obsadzanie stanowisk urzędniczych (rajców sądowych)
- 1312 Władysław Łokietek opanował sytuację w Krakowie przy pomocy rycerstwa węgierskiego, odsuwając od władzy buntowników, sprzyjających wpływom czeskim w stolicy Państwa Piastów

- 1314 Opanowanie Wielkopolski przez Łokietka
- 20 I 1320 Koronacja Władysława Łokietka na króla Polski w katedrze na Wawelu
- 1320 Sojusz Polski z Węgry małżeństwo córki króla polskiego Elżbiety Łokietkówny z królem Węgier Robertem Andegawęńskim
- 1325 Sojusz Polski z Litwą małżeństwo Kazimierza z Aldoną córką Giedymina
- 1327 Wojska czeskie dowodzone przez króla Jana Luksemburskiego wkroczyły na terytorium Państw Piastów, docierając w okolice Krakowa odstąpiły od szturmów dzięki mediacji węgierskiej
- 1329 Sojusz – czesko-krzyżacki zawarty w Toruniu, Krzyżacy zajęli ziemię dobrzyńską a Czesi wkroczyli na Mazowsze
- 1331 Atak wojsk krzyżackich na Polskę
- 1331 Bitwa pod Płowcami zwycięstwo rycerstwa polskiego nad krzyżakami nie wpłynęło na przebieg wojny
- 1332 Podjęcie kolejnej wyprawy przez Krzyżaków na Polskę w jej efekcie zajęli oni Kujawy wobec niekorzystnej sytuacji militarnej Polska zawarła z nimi rozejm tracąc na rzecz Zakonu ziemię dobrzyńską, Kujawy a także Pomorze Gdańskie. W przyszłości spór polsko - krzyżacki miał być rozstrzygnięty przez królów Czech i Węgier

Podręcznik str. 294-296

Klasa I a - Wos

Temat: Samorząd terytorialny-historia (Gmina)

Zagadnienia

1 Historia samorządu

- Tradycje samorządu terytorialnego wywodzą się z czasów konstytucji 3 maja 1791 istniał on także na ziemiach polskich, która znalazły się pod zaborami. Jego funkcjonowanie potwierdziła również konstytucja II RP z 17 III 1921. Natomiast w 1950 zawieszono jego działalność przywrócono ją dopiero ustawą z 1990. W Polsce 1999 obowiązuje trójstopniowy podział terytorialny na Gminę, Powiat i Województwo

2 Samorząd terytorialny to jedna z form organizowania się ludzi, dzięki, której mogą oni na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, samodzielnie metodami demokratycznymi decydować o istotnych dla siebie sprawach

- Decentralizacja p[przekazywanie przez władze centralną części uprawnień i zadań samorządowi

3 Samorząd gminny

- Gmina to wspólnota obywateli zamieszkujących określone terytorium, w Polsce jest najmniejsza i podstawową jednostką podziału terytorialnego, liczba gmin w naszym kraju wynosi (2478)

- Organ uchwałodawczo- kontrolny: Rada Gminy- Rada Miasta, liczy od 15-45 radnych, kadencja od 2018 pięć lat, funkcje stanowiące, kontrolne, obraduje na sesjach, podejmuje decyzje w drodze uchwał

- Organ wykonawczy: Wójt, Burmistrz, Prezydent, organ jednoosobowy, kadencja 5 lat, funkcje wykonawcze, reprezentacyjne

4 Zadania gminy

- Własne: prowadzenie szkół, przedszkoli, bibliotek, domów kultury, ochrona zdrowia (przychodnie, szpitale), remonty dróg, budowa dróg, ochrona środowiska

-Zlecone: wykonywane z polecenia administracji centralnej, przeprowadzanie wyborów oraz referendum a także powszechnych spisów ludności

Podręcznik str.167-169

Klasa II b, a -Historia i społeczeństwo

X tydzień 18 V- 22 X 2020

Temat: Początki władzy komunistów w Polsce

Zagadnienia:

1 Walka o władzę w Polsce

- 22 VII 1944 na terenach wschodniej Polski opanowanych przez Armię Czerwoną został ogłoszony Manifest PKWN- Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego na jego czele stanął Edward Osóbka Morawski

- 31 XII 1944 Przekształcenie PKWN w Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej na jego czele stanął Edward Osóbka morawski z siedzibą w Lublinie28

- 28 VI 1945 Utworzenie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej (TRJN), którego premierem został Edward Osóbka Morawski a wicepremierem przedstawiciel obozu londyńskiego Stanisław Mikołajczyk

2 represje wobec podziemia niepodległościowego

- 19 I 1945 Rozwiązanie struktur Armii Krajowej

- VI 1945 Proces szesnastu w Moskwie, uwięzienie polskich sił niepodległościowych

- 2 IX 1945 Utworzenie organizacji Wolność i Niezawisłość (WIN) na czele, której stanął płk. Jan Rzepecki

3 Nowe granice Polski

- Granica zachodnia z Niemcami na Nysie Łużyckiej i Odrze, tzw. ziemie odzyskane, uznana tylko przez ZSRR, brak potwierdzenie przez mocarstwa zachodnie

- Granica wschodnia ukształtowana na mocy porozumienia polsko-radzieckiego z 16 VIII 1945 przebiegać miała zgodnie z linią Curzona, korekta nastąpiła w 1951, Polska oddała ZSRR wschodnią część powiatu Hrubieszowskiego w zamian otrzymała Ustrzyki Dolne

- IV-VII 1947 Akcja „Wisła” przesiedlenia z Polski południowo-wschodniej ludności ukraińskiej na tzw. ziemie odzyskane

4 Wybory

- 30 VI 1946 Referendum ludowe 3X TAK na (3 pytania) społeczeństwo opowiedziało się za zniesieniem Senatu a także za utwaleniem granic na Odrze i Nysie Łużyckiej oraz reformą rolną

- 19 I 1947 Wybory do Sejmu Ustawodawczego Blok Demokratyczny (komuniści) zdobyli 80% poparcia a PSL (obóz londyński) 10%. Frekwencja wynosiła 90%. Wynik wyborów został prawdopodobnie sfałszowany w ten sposób komuniści przejęli władzę w Polsce, prezydentem został wybrany Bolesław Bierut a premierem Jozef Cyrankiewicz. Opozycja z obozu londyńskiego została zmuszona do emigracji

Podręcznik str. 169-172

Temat: Odbudowa powojenna

Zagadnienia:

1 Reforma rolna

-6 IX 1944 Ogłoszona dekretem PKWN zakładała odebranie majątków ziemskich właścicielom bez odszkodowania, jeżeli te liczyły powyżej 50 ha, następnie

rozdawano ziemię chłopom bezrolnym. W przypadku województw poznańskiego, śląskiego, pomorskiego powyżej 100 ha

2 Odbudowa zniszczeń wojennych

-24 V 1945 Biuro Odbudowy Stolicy (BOS) instytucja powołana dekretem Rządu Tymczasowego w celu odbudowania zniszczonej stolicy. Przy rekonstrukcji zabytkowej zabudowy miasta posłużono się XVIII wiecznymi obrazami włoskiego malarza Canaletta

- XI 1945 Ministerstwo Ziem Odzyskanych instytucja utworzona w celu zagospodarowania obszarów pomieckich na jej czele stanął Władysław Gomułka (osadnictwo mniejszości narodowych z terenów Bieszczad

3 Nacjonalizacja przemysłu

- I 1946 Dekret o nacjonalizacji przemysłu (upaństwowieniu) przedsiębiorstw zatrudniających ponad 50 pracowników na jedną zmianę, drogą odszkodowania dla ich właścicieli, natomiast majątki pomieckie przejmowano bez odszkodowania

4 Bitwa o handel

- Hilary Minc minister przemysłu i handlu w kwietniu 1947 opracował program przyjęcia przez państwo sektora handlu prywatnego tzw. „bitwa o handel” w jej wyniku większość hurtowni, sklepów trafiło w ręce państwowe

5 Kolektywizacja

- 1949 Państwowe Gospodarstwa Rolne (PGR) zajmujące się produkcją rolną

6 Plan trzyletni

- 1947-1949 Zakładał on odbudowę zniszczeń wojennych, uruchomienie na przemysłu na potrzeby społeczeństwa a także zasiedlanie ziem zachodnich, plan ten, jako jedyny został zrealizowany w historii polski powojennej

7 Plan 6-letni

- 1949- 1955 zakładał rozbudowę przemysłu ciężkiego

- Gospodarka opierała się na wzorach radzieckich, dominował model gospodarki centralnie planowanej

Podręcznik str. 169-172

Temat: Polska w czasach stalinizmu

Zagadnienia

1 Powstanie PZPR

- VIII 1948 Odsunięcie od władzy partyjnej w PPR Władysława Gomułki oskarżony o odchylenia prawicowo-nacjonalistyczne

- 15 -21 XII 1948 Kongres Zjednoczeniowy PPR i PPS w auli politechniki warszawskiej z połączenie tych obydwu partii powstała Polska Zjednoczona Partia Robotnicza PZPR, pierwszym sekretarzem został Bolesław Bierut, pełnił jednocześnie urząd prezydenta

2 Konstytucja PRL

- 22 VII 1952 ogłoszona w rocznicę manifestu PKWN, wzorowana na radzieckiej, wprowadzała nowa nazwę państwa Polska Rzeczpospolita Ludowa PRL, zniesiono urząd prezydenta, zastępując go Radą Państwa, orzeł w godle stracił koronę, odstąpiono też od trójpodziału władzy, w parlamencie zachowano tylko Sejm

3 Socrealizm

- Realizm - socjalistyczny z połączenia tych dwóch wyrazów powstała nazwa Socrealizm. Nurt w literaturze, muzyce, malarstwie, architekturze, czego przykładem jest Pałac Kultury i Nauki im. Jozefa Stalina, wzniesiony w latach 1952- 1955 jako dar narodu radzieckiego dla narodu polskiego, największy budynek w Polsce 237 m

4 Wyścig pracy

- Pokonywanie wyznaczonych norm pracy, przez pracowników, których nazywano przodownikami pracy np. w górnictwie Wincenty Pstrowski

5 Organizacje młodzieżowe

- ZMP Związek Młodzieży Polskiej, SP- Służba Pracy, młode pokolenie było ideologicznie przygotowywane do budowy socjalistycznego państwa

6 Kult jednostki

- Przejawiał się w formie oddawania czci Stalinowi na jego cześć wznoszono transparenty, wznoszono pomniki, pisano wiersze w Polsce podobną pozycję obok Stalina zajmował, Bolesław Bierut. Sytuacja ta trwała do 1956

Podręcznik: 172-173

Klasa II b, a – Wiedza o społeczeństwie

X tydzień 18 V- 22 V 2020

Temat: Analiza testów maturalnych

Temat: Współczesne formy państwa

Zagadnienia:

1 Podział ze względu na:

* Formę rządów- struktura najwyższych organów władzy ze względu na jej organizację wyróżniamy: monarchie i republikę

- Monarchia władzę sprawuje król dożywotnio (Dania, Szwecja, Holandia, Wielka Brytania)

- Republika najwyższe organy władzy, prezydent, parlament, sprawują ją kadencyjnie

* Reżim polityczny- sposób zarządzania aparatem państwowym wyróżniamy państwa: demokratyczne, autorytarne i totalitarne

- Państwo demokratyczne- pluralizm polityczny, trójpodział władzy wolność słowa i zgromadzeń, niezależne media. Władza należy do Narodu, który sprawuje za pośrednictwem przedstawicieli

- Państwo autorytarne- ograniczone zasady demokracji, rządy sprawuje wąska grupa, która nie odpowiada przed społeczeństwem rozbudowany aparat przymusu, cenzura

- Państwo totalitarne władzę sprawuje jednostka np. dyktator system monopartyjny, kontrola wszystkich sfer życia społecznego obywateli (inwigilacja) brak demokracji i wolnych mediów

* Ustrój terytorialny

- Państwo unitarne jednolite np. Polska

- Federacja duża samodzielność części składowych państwa, lecz bez prawa do secesji (odłączenia) USA, Rosja, Szwajcaria, Niemcy

Podręcznik: str. 281-285

Temat: Modele ustrojowe państw demokratycznych-System prezydencki, półprezydencki, (mieszany)

Zagadnienia:

1 System prezydencki charakteryzuje się silną władzą prezydenta, pełni on funkcje głowy państwa jest także zwierzchnikiem władzy państwowej w systemie tym, nie występuje funkcja premiera nie ma też rządu, jako samodzielnego i odrębnego organu władzy wykonawczej, ministrowie są jedynie organami pomocniczymi prezydenta

- Stany Zjednoczone

I Forma rządów: republika

II System rządów: prezydencki

III Ustrój terytorialny: struktura federalna (50 stanów)

IV Podstawy prawne: opierają się na konstytucji z 1787

V Władza wykonawcza: Prezydent wybierany w wyborach powszechnych, co 4 lata

VI Władza ustawodawcza: Kongres składający się z Izby Reprezentantów (435) a także Senatu (100)

VII System partyjny: dwupartyjny, Partia Republikańska i Partia Demokratyczna

2 System półprezydencki (mieszany) łączy elementy systemu prezydenckiego i parlamentarnego, Prezydent wybierany w wyborach powszechnych na okres 5 lat. Powołuje premiera i rząd może także go odwołać, sprawuje też nadzór nad polityką zagraniczną i obronnością państwa, może wydawać dekrety z mocą ustawy

- Francja

I Forma rządów: republika

II System rządów: Półprezydencki (mieszany)

III Ustrój terytorialny państwo unitarne

IV Podstawy prawne konstytucja 1958

V Władza wykonawcza prezydent i rząd

VI Władza ustawodawcza Dwuizbowy parlament składający się z Senatu (343) a także Zgromadzenia Narodowego (577) deputowanych

VII System partyjny: Wielopartyjny

Podręcznik:286-289

Temat: Analiza testów maturalnych